

У Х В А Л А
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Пригари Павла Івановича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини п'ятої статті 63 та статті 93 Господарського кодексу України

м. К и ї в
5 жовтня 2022 року
№ 115-2(І)/2022

Справа № 3-129/2021(291/21)

Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України у складі:

Саса Сергія Володимировича – головуючого,
Гришук Оксани Вікторівни,
Совгирі Ольги Володимирівни – доповідача,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Пригари Павла Івановича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини п'ятої статті 63 та статті 93 Господарського кодексу України.

Заслухавши суддю-доповідача Совгирю О.В. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. Пригара П.І. звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням перевірити на відповідність приписам частини четвертої статті 13,

частин першої, другої, третьої статті 41 Конституції України (конституційність) положення частини п'ятої статті 63 та статті 93 Господарського кодексу України (далі – Кодекс).

Відповідно до частини п'ятої статті 63 Кодексу „корпоративне підприємство утворюється, як правило, двома або більше засновниками за їх спільним рішенням (договором), діє на основі об'єднання майна та/або підприємницької чи трудової діяльності засновників (учасників), їх спільного управління справами, на основі корпоративних прав, у тому числі через органи, що ними створюються, участі засновників (учасників) у розподілі доходів та ризиків підприємства. Корпоративними є кооперативні підприємства, підприємства, що створюються у формі господарського товариства, а також інші підприємства, в тому числі засновані на приватній власності двох або більше осіб“.

Статтею 93 Кодексу закріплено, що „підприємством колективної власності визнається корпоративне або унітарне підприємство, що діє на основі колективної власності засновника (засновників)“ (частина перша); „підприємствами колективної власності є виробничі кооперативи, підприємства споживчої кооперації, підприємства громадських та релігійних організацій, інші підприємства, передбачені законом“ (частина друга).

2. Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї матеріалів убачається таке. У лютому 2019 року Пригара П.І. звернувся до Господарського суду Донецької області з позовом до колективного підприємства „Тартар“ (далі – Підприємство) за участю третіх осіб про визнання недійсними рішень позачергових загальних зборів учасників Підприємства, оформлених протоколами, статуту у відповідних редакціях, скасування державної реєстрації змін, скасування державної реєстрації рухомого та нерухомого майна. За результатами розгляду справи Господарський суд Донецької області рішенням від 8 липня 2020 року відмовив у задоволенні позову.

Східний апеляційний господарський суд постановою від 18 січня 2021 року апеляційну скаргу Пригари П.І. задовольнив частково, а рішення суду першої інстанції скасував у частині відмови у задоволенні окремих позовних вимог.

Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного господарського суду постановою від 28 квітня 2021 року в задоволенні касаційних скарг Пригари П.І. відмовив, постанову Східного апеляційного господарського суду від 18 січня 2021 року в частині задоволення його позовних вимог скасував, а рішення Господарського суду Донецької області від 8 липня 2020 року залишив без змін.

3. Суб'єкт права на конституційну скаргу вважає, що з ухваленням Кодексу колективні підприємства втратили можливість існувати, оскільки підлягали перетворенню. Відсутність урегулювання в Кодексі діяльності колективного підприємства, на думку Пригари П.І., не відповідає Конституції України.

Автор клопотання також зазначає, що оспорюваними положеннями Кодексу нівельовано діяльність колективного підприємства та позбавлено трудові колективи, зокрема його як члена трудового колективу, можливості брати участь у формуванні майна підприємства, у якому визначались вклади працівників залежно від їх трудової участі.

Обґрунтовуючи неконституційність оспорюваних положень Кодексу, Пригара П.І. посилається на окремі положення Конституції України, Кодексу, Цивільного кодексу України, законів України „Про власність“, „Про підприємства в Україні“, „Про господарські товариства“, „Про кооперацію“, „Про споживчу кооперацію“, „Про сільськогосподарську кооперацію“, „Про об'єднання громадян“, Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, а також судові рішення в його справі.

4. Вирішуючи питання про відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Відповідно до Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційною скаргою є подане до Конституційного Суду України письмове клопотання щодо перевірки на відповідність Конституції України (конституційність) закону України (його окремих положень), що застосований в остаточному судовому рішенні у справі суб'єкта права на конституційну скаргу (частина перша статті 55); у конституційній скарзі зазначається обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55); конституційна скарга вважається прийнятною за умов її відповідності вимогам, передбаченим, зокрема, статтею 55 цього закону (абзац перший частини першої статті 77).

4.1. Предметом конституційної скарги може бути лише той закон (його окремі положення), який був застосований в остаточному судовому рішенні у справі автора клопотання.

Як убачається з долучених до конституційної скарги матеріалів, у остаточному судовому рішенні – постанові Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного господарського суду від 28 квітня 2021 року – положення статті 93 Кодексу не застосовувалися, тому вони не можуть бути предметом конституційного контролю у справі за конституційною скаргою Пригари П.І.

4.2. Посилання суб'єкта права на конституційну скаргу на статтю 41 Конституції України, яка гарантує громадянам право приватної власності, без обґрунтування тверджень щодо неконституційності оспорюваних положень Кодексу не можна вважати належним виконанням вимоги пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Конституційний Суд України неодноразово підтверджував юридичну позицію про те, що цитування приписів Конституції України, наведення змісту положень законів, посилання на рішення Конституційного Суду України без

аргументації невідповідності Конституції України оспорюваних положень закону не є обґрунтуванням тверджень щодо їх неконституційності (ухвали Конституційного Суду України від 27 грудня 2011 року № 66-у/2011, від 27 березня 2013 року № 10-у/2013, від 8 липня 2015 року № 29-у/2015, від 21 грудня 2017 року № 13-у/2017; ухвали Великої палати Конституційного Суду України від 24 травня 2018 року № 23-у/2018, від 24 травня 2018 року № 24-у/2018, від 31 травня 2018 року № 27-у/2018, від 7 червня 2018 року № 34-у/2018).

4.3. Стверджуючи про невідповідність Конституції України оспорюваних положень Кодексу, автор клопотання висловив незгоду із судовими рішеннями у його справі. Водночас вирішення питань, пов'язаних зі сферою правозастосування, не належить до компетенції Конституційного Суду України, який не наділений повноваженнями перевіряти законність та обґрунтованість ухвалених судами рішень і правильність застосування ними законів України.

Тому незгода із судовими рішеннями у справі, висловлена у конституційній скарзі Пригарою П.І., не є обґрунтуванням тверджень щодо неконституційності оспорюваних положень Кодексу в розумінні пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

5. Отже, у конституційній скарзі не наведено обґрунтування тверджень щодо неконституційності положень частини п'ятої статті 63 Кодексу, що свідчить про недотримання Пригарою П.І. вимог пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України зазначає, що конституційна скарга вважається неприйнятною, якщо з її аналізу не вбачається належного обґрунтування порушення гарантованих Конституцією України прав людини внаслідок застосування в остаточному судовому рішенні у справі суб'єкта права на конституційну скаргу положень закону, конституційність яких підлягає перевірці.

Неприйнятність конституційної скарги є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 58, 62, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Пригари Павла Івановича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини п'ятої статті 63 та статті 93 Господарського кодексу України на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала є остаточною.

